

Law of Love –seminaari Helsingissä 22.5.2009

LEHDISTÖTIEDOTE

Piispa Wille Riekkinen:

Seksuaaliset vähemmistöt tulevat saamaan oikeutensa kirkossa

Seksuaalisilla vähemmistöillä tulee olla kotipaikkaoikeus ja jäsenedut kirkossamme ja yhteiskunnassamme siinä missä muillakin ihmisillä. Tämä lopputulos tulee olemaan varma ja toivon, että tähän päästäisiin mahdollisimman pian, sanoi Kuopion piispa **Wille Riekkinen** perjantaina Helsingissä pidetyssä teologisessa sateenkaariseminaarissa.

Seminaari liittyi tällä viikolla Järvenpäässä koolla olevaan kristittyjen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen Eurooppa-foorumiin. Seminaarin päätteeksi **Mikko Kivinen** Ranneliike ry:stä luovutti piispa Riekkiselle laatan näkyväksi merkiksi hänen nimityksestään homofobianvastaiseksi suurlähettilääksi.

Seksuaalivähemmistöjä koskevat asiat on saatava kuntoon sekä ihmisoikeuksien että evankeliumin ja lähimmäisenrakkauden vuoksi, Riekkinen korosti. Kyse ei ole vain vähemmistön asiasta vaan koko ihmiskuvasta ja kaikkien ihmisten seksuaalisuudesta.

Raamatusta ei löydy yhtään homomyönteistä kannanottoa, Riekkinen totesi. Se johtuu aikahistoriallisista syistä. Raamatun tulkintahistoria vapauttaa meidät arvioimaan asiaa järjen, omantunnon ja yhteisöllisyyden etiikan asiana, jolloin suora tekstivastaus Raamatusta ei enää riitä argumentaatioperustaksi.

Homoseksuaalisuus haastaa kirkon rakkautta

Homoseksuaalisuus ja seksuaalinen suuntautuminen eivät haasta kirkon uskoa, mutta kylläkin kirkon rakkauden tulkintaa. Ne haastavat kirkkoa saarnaamaan ja elämään rakkautta aikamme edellytysten mukaisesti, sanoi teol.tri **Vesa Hirvonen** seminaarissa.

Seksuaalista suuntautumista koskevat käsitykset ja siihen liittyvät normit eivät kuulu muuttumattomaan uskoon tai evankeliumiin, Hirvonen korosti. Ihmistä koskeva tieto, seksuaalisuus, inhimilliset ominaisuudet ja muut antropologiset kysymykset muuttuvat ajan mukaan. Siksi on selvää, että tämän tapaiset kysymykset liittyvät muuttuvaan oppiin, lain, rakkauden ja etiikan alalle.

Homojen ja lesbojen vapautuksen teologia

Kristillinen vapautuksen teologia haastaa kirkkoja kuuntelemaan homoja ja lesboja ja heidän elämäntarinoitaan ja ottamaan heidät mukaan kirkolliseen päätöksentekoon, fil.tri **Kerstin Söderblom** Frankfurtin Göthe-yliopistosta sanoi.

Valtaa pitävät ovat käyttäneet auktoriteettiaan määrittelemään vähemmistöjä mitättömiksi, synnillisiksi sairaiksi ja/tai vaarallisiksi, Söderblom totesi. Pääsääntöisesti enemmistö on uskonut ja seurannut valtaa pitäviä. Tämä on johtanut muukalaisia, mustia ja muita vähemmistöjä koskeviin ennakkoluuloihin, väkivaltaan ja vainoihin usein kyseenalaisin raamatunlausein perusteltuna.

Söderblom ilmaisi huolensa seksuaalisten vähemmistöjen tilanteesta ortodoksisissa kirkkoissa Itä-Euroopan maissa. Näistä maista on saatu paljon raportteja homoja ja lesboja koskevasta syrjinnästä, vihapuheista ja –rikoksista. Ortodoksisien kirkkojen johtajat ja papit ovat Itä-Euroopan maissa usein legitimoineet ja tukeneet homoihin ja lesboihin kohdistuneita väkivaltaisuuksia, Söderblom totesi.

Kaikki ortodoksit eivät ole samaa mieltä homoseksuaalisuudesta

Kaikki ortodoksit ovat yhtä mieltä siitä, että ominaisuus, jota ihminen ei ole omalla tahdollaan valinnut, ei voi olla hänen syntinsä, sanoi isä **Heikki Huttunen**, Suomen Ekumeenisen Neuvoston pääsihteeri. Homoseksuaalinen ihminen on tasaveroinen toisten kanssa ja tervetullut palvelemaan kirkkoa oman valintansa mukaan.

Mitä sitten merkitsee homoseksuaalisen suuntautumisen toteuttaminen, esimerkiksi uskollisessa parisuhteessa, on kysymys, josta ei vallitse yksimielisyyttä, Huttunen totesi. Useimmat pitävät mahdottomana, että sellainen suhde voisi saada kirkon taholta minkäänlaista siunausta, kun taas jotkut lähestyvät katolisten moraaliteologien ajatuksia ”yleisesti ei-hyväksyttävistä mutta yksittäistapauksissa mahdollisista” teoista.

Ortodoksisissa kirkoissa keskustelu homoseksuaalisuuteen liittyvistä kysymyksistä on alkamassa, Huttunen kertoi. Länsi-Euroopassa ja Välimeren itäpäässä puhutaan avoimemmin asian eri ulottuvuuksista kuin Pohjois-Amerikassa tai Itä-Euroopan ja Afrikan perinteisissä kulttuureissa.

How to define a theological stand on homosexuality? Bishop Wille Riekkinen, Kuopio, Finland 22.5.2009

Arvoisat symposiumin osanottajat, hyvät sisaret ja veljet Kristuksessa.

Alun perin minulta kysyttiin halukkuutta puhua tässä seminaarissa aiheesta ”Piispan tie sateenkaarikansan luo”. Nyt annettu aihe How to define a theological stand on homosexuality kalskahtaa huomattavasti vaativammalta. Silti tartun mielelläni tähän tematiikkaan, sillä vaatiihan sekin oman teologisen ajattelun paljastamista ja sen ilmaisemista, miten olen henkilökohtaisesti päätenyt myönteiseen ja avoimeen suhtautumiseen homoseksuaaleja kohtaan. Sanottakoon nimittäin heti kättelyssä, että mielestäni mikä tahansa syrjimisen muoto tässä suhteessa on ”luonnotonta” - varsinkin kirkossa, kun ja jos halutaan muistaa, että evankeliumi ja armo on tarkoitettu kaikkia ihmisiä varten. ”Luonnollista” tuo syrjiminen on vain siinä mielessä, että se on niin tavanomaista meille. Siinä ihmisen itsekkyyks, oikeassa olemisen halu ja erilaisuutta kohtaan tunnettava fobia saa vallan, minkä jälkeen olemmekin niin herkkiä työntämään seksuaaliset vähemmistöt ”ulkopuolelle leirin”.

Suomen ev.lut. kirkossa ajatuksellinen ja teologinen prosessi kyseessä olevan asian suhteen lähti varsinaisesti liikkeelle muutama vuosi sitten, kun eduskuntamme säätö parisuhdelain, joka astui voimaan 1. maaliskuuta 2002. Se siis tarkoitti, että kaksi samaa sukupuolta olevaa ihmistä voivat virallistaa parisuhteensa, joka on yksi legitiimi yhdessä olemisen ja sitoutumisen muoto myös meidän maassamme. Suvaitseva lainsäätö herätti onneksi – keskustelun kirkossakin siitä, tulisiko tällaisia pareja kirkollisesti siunata. Tuo keskustelu on vielä pahasti kesken. Kirkolliskokous heitti pallon piispainkokoukselle, joka käynnisti vuonna 2005 asian tutkimisen niin uskonopillisesti, eettisesti, juridisesti, kirkko-oikeudellisesti kuin ekumeenisestikin. Viime helmikuussa julkaistu työryhmän ehdotus kuuluu, että ”piispainkokous ryhtyy toimenpiteisiin pastoraalisen toimintaohjeen aikaansaamiseksi niitä tilanteita varten, jolloin kirkon työntekijöiltä pyydetään rekisteröidylle parisuhteelle kirkollista siunausta.” Ennen kuin tämäkään ehdotus konkretisoituu, sen on käytävä läpi myllynkivien niin piispainkokouksessa kuin kirkolliskokouksessakin. Joku on jopa arvellut, että näin ”edistykselliseen” lopputulokseen päästäisiin kaikesta huolimatta vain ajan myötä – ehkä noin 70 vuodessa! Samanlaiselta jossittelulta tilanne

näyttää lähes kaikissa sisarkirkoissa, mikäli niissä ylipäätään suostumaan asiasta puhumaan julkisesti.

Lopputulokset tulevat kuitenkin olemaan varmat. Seksuaalisilla vähemmistöillä tulee olla kotipaikkaoikeus ja jäsenedut kirkossamme ja yhteiskunnassamme siinä missä muillakin ihmisillä. Toivon, että tähän päästäisiin mahdollisimman pian eikä tarvitsisi odottaa sen seitsemääkymmentä vuotta. Myönteiseen lopputulokseen pääseminen edellyttää tasa-arvosta kiinni pitämistä, lainsäädännön seuraamista, teologista fundeerausta ja sielunhoidollista yhteistyötä.

On siis aika avata silmät ja todeta esimerkiksi kirkon puolella se, että seksuaalivähemmistöihin kuuluvat pappimme ja muutkin saman identiteetin omaavat kirkon työntekijät pystyvät hyvin täyttämään paikkansa Kristuksen evankeliumin todistajina ja julistajina. Kokemukset kotimaassa samoin kuin ulkosuomalaistyön ja kansainvälisten yhteyksien kentiltä vahvistavat tämän huomion. Toisaalta on hyvä muistaa, ettei oman tai toisen ihmisen seksuaalisuuden esillä pitäminen ole se kaikkein tärkein asia maailmassa. Sukupuolisia vähemmistöjä koskevat asiat on kuitenkin saatava kuntoon, sekä ihmisoikeuksien että evankeliumin ja lähimmäisenrakkauden vuoksi. Kyse on toisen ihmisen kunnioituksesta kristittyinä ja seksuaalisena olentoina. Kyse ei ole vain vähemmistön asiasta vaan koko ihmiskuvasta ja kaikkien ihmisten seksuaalisuudesta. Kun tämä asia saadaan ratkaistua, päästään muihin ajan hermolla oleviin haasteisiin, jotka yhtä lailla koskevat meitä kaikkia. Esimerkkinä mainittakoon vaikkapa huomion kiinnittäminen elinympäristöömme, ekoteologiaan, kasvatukseen ja köyhäthän meillä on aina keskellämme. Näissä tehtävissä päästään tietysti jo yhteistyöhön kaikkien tahojen kanssa. Taka-alalle näissä kähinöissä ei saa jäädä tietenkään se kirkon varsinainen perustehtäväkään eli evankeliumin saattaminen kaikkien ihmisten ulottuville! Kaikkien ihmisten!

Tärkein teologisen työn sarka tähän vapautuksen teologiaan ja missiologisten haasteiden tiedostamiseen pääsemisessä tulee olemaan raamattuteologia. Me kaikki tiedämme, että Raamatusta ei löydy yhtään homomyönteistä kannanottoa. Se johtuu aikahistoriallisista syistä ja ihmisen perusviejätyksestä ottaa huomion kohteeksi seksuaalisuuteen liittyvät synnit tai erityisyydet. Jos sama kiihko kuin mitä homoseksuaalisuudesta puhumiseen kohdistettaisiin niihin peruspaheisiin, joita Raamatussa nimitetään

kardinaalisynneiksi, joutuisimme kaikki punastelemaan tekemisiämme. Koska nuo seitsemän kuolemansyntiä eli. ylpeys, ahneus, kateus, viha, kyltymättömyys, siveettömyys ja henkinen velttous ovat meitä kaikkia kahlehtivia voimia, me laistamme ne ja kiinnitämme huomion pientä vähemmistöä koskeviin tekijöihin. Ilmeisesti ihminen aina ja kaikkialla toivoo löytävänsä lajitovereita, jotka ovat vielä huonompia kuin me. Vertauskoh-
taa on kuitenkin väärä, sillä seksuaalinen taipumus ei tarkoita samaa kuin kuolemansynteihin lankeaminen. Tunnen monia seksuaalisesti erilaisia kuin itse, ja voin vain ihaila monien eettisyyttä, suoraselkäisyyttä ja halua sitoutua tämän myrskyisän ajan keskellä.

Edellä sanottu tarkoittaa sitä, että suhteessa homoseksualismiin, kirkkojen on käytettävä kriittisesti kaikkia teologian lähteitä hyväkseen. Raamatun ohella näitä ovat omatunto, järki, perinne, kultainen sääntö, rakkauden kaksoiskäsky ja rohkeus antaa elintilaa erilaisuudelle. Ne kristityt, jotka yleensä suhtautuvat kielteisesti homoseksuaalisuuteen, perustavat näkemyksensä lähes aina Raamatun tiettyihin tekstikohtiin, joissa homoseksuaalisuudesta annetaan kielteinen kuva. Tosin Raamatussa ei tunneta sanaa ”seksuaalisuus” ollenkaan, se taitaa olla vasta Freudin luoma käsite. Joka tapauksessa armottomuutta perustellaan Raamatulla eikä oteta huomioon, että vaikka tuolloin (2000-3000 vuotta sitten) asian suhteen oltiin armottomia ja tietämättömiä, ei meidän tarvitse sitä enää olla. Raamatun tulkintahistoria vapauttaa meidät arvioimaan asiaa järjen, omantunnon ja yhteisöllisyyden etiikan asiana, jolloin suora tekstivastaus Raamatusta ei enää riitä argumentaatioperustaksi.

Tämä tietenkin tietää sitä, että Raamatun suhteen kirkkojemme on käytävä uusi keskustelu vaikkapa siitä, mitä sola scriptura -periaate merkitsee. Se ei voi olla Raamatun jakeiden siteeraukseen perustuvaa arviointia, jonka varassa osa kirkkomme jäsenistä heivattaisiin kirkon ulkopuolelle jonkun taipumuksen takia. Raamatun syvädimensiot antavat perustan tehdä asiassa uusia linjauksia, johon toivoisin samaa rohkeutta, mitä varhaiskristityillä oli. Tarpeen tullen he pystyivät argumentoimaan, että ”Pyhä Henki ja me olemme päättäneet, että...”

Vertailupohjan tälle Raamatun käyttämiselle uskon (ei biologian-, historian- tai elämän-) käsikirjana tarjoavat ne huomiot, joiden varassa toimimme ja ajattelemme vastuullisesti nykyisin. Emme enää usko maakeskiseen

maailmankuvaan, sen sijaan näytämme pyrkivän ihmiskeskeisyyteen. Institutionaalista orjuutta ei enää puolusteta Raamatulla, kuten tapahtui 1700 vuoden ajan. Naisen asema on nykyisin aivan erilainen kuin varhaiskristillisenä aikana tai vanhatestamentillisen patriarkaliskin aikaan. Lapsia emme enää kivitä, vaikka he herjaisivatkin vanhempiaan – riittää, kun teemme heidät perinnöttömiksi! Vanhan testamentin laki ja asetukset ovat siis mennyttä, nyt pitäisi orientoitua Uuden Liiton eetoksen mukaisesti. Sen tulee merkitä jokaisen ihmisen ainutlaatuisuuden tunnustamista, sisaruutta ja veljeyttä laajassa mielessä, ja sovitun erilaisuuden korostusta.

Kuten sanoin, joudumme lähiaikoina arvioimaan Raamattua ja sen sanomaa uudessa valossa. Raamattua pidetään usein Jumalan ilmoituksena, vaikka itse asiassa se on aikahistoriaan sidottu ilmoituksen väline. Itse ilmoitus koskee Jumalaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan. Erityisasemassa tuossa ilmoituksessa on Jeesus Nasaretilaisen elämäntyö. Sen myötä Jeesus esitteli meille Jumalan valtakuntaa, joka on oikeamielisyyttä iloa ja rauhaa, jotka pyhä Henki meille antaa. Tätä esitelläkseen Raamatun kirjoittajat kirjoittivat mitä kirjoittivat, tehdäkseen Jumalan tahdon elämän peruskysymysten suhteen selväksi aikansa ihmisille. Tuloksena on verratton esimerkkikokoelma siitä, miten Jumala puhui vuosisatojen ja – tuhansien saatossa aina erilaisissa olosuhteissa. Absolutisoida noita tilanteita ja ratkaisuja ei saa eikä tarvitse. Ne osoittavat omalta osaltaan Jumala uskon dynaamisuu den historian kulussa. Voisi jopa sanoa, että absoluuttista Jumalan sanaa ei olekaan, Raamatussakin on vain sarja jatkuvasti absolutisoituvaa ja aktualisoituvaa Jumalan sanaa, jolla toki voi olla merkitystä myös myöhemmille ratkaisuille. Kuitenkin tärkein kriteeri kerta toisensa jälkeen on kysyä, miten nykyisissä ratkaisuissa ja kannanotoissa voimme noudattaa Jumalan tahtoa, jota meidän yhdessä tulee kuulostella. Yleensä kriteerit täyttyvät silloin, kun ketään ei suljeta ennättävän armon ulkopuolelle; kun teemme toisillemme siten, kuin toivoisimme itseämme kohdeltavan, ja silloin, kun rakastamme Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistämme niin kuin itseämme. Lähimmäiseltä ei tällöin ole tarvis kysellä ansioita, arvoja, taitoja eikä taipumuksia. Kysymys on meidän reagoinnistamme ja yhteiselämästä, jonka soisi olevan sateenkaarivärien yhteispeliä yksittäisen pelaajan ominaisväriin tuijottamatta.

Näillä ajatuksilla toivotan symposiumillemme ja Eurooppa Foorumin kokouksille viisautta, taitoa, rohkeutta ja hyvän Jumalamme siunausta!

Transsukupuolisuus(*) haastaa vallitsevan maailmankuvan

Tiia Aarnipuu, kirjailija, tutkija ja entinen SETAn puheenjohtaja, käsitteli konferenssin pääesitelmässä transsukupuolisuutta vallitsevan maailmankuvan haastajana.

Useimmat transsukupuoliset eivät halua ravistaa maailmanjärjestyksen perusteita. Silti he tekevät sen pelkällä olemassaolollaan, Aarnipuu totesi. Kyseessä on sen enemmistön maailmankuvasta, joka on syntynyt niin sanotusti ”oikeaan” ruumiiseen.

Aarnipuu korosti, että kaikki ihmiset on luotu Jumalan kuvaksi. Hän ihmetteli, miten jotkut ihmiset itsevarmasti luulevat tietävänsä, mitä kuuluu Jumalan kuvaan. Miten joku voi sanoa tietävänsä, että Jumala ei ole luonut transsukupuolista ihmistä? hän kysyi.

Suomesta Eurooppa-foorumin jäsenenä on Arcus-verkosto. Arcus on suomalaisten kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen työntekijöiden, kirkon tehtäviin opiskelevien ja seurakunta-aktiivien yhteistyöverkosto. Toisena foorumin pääjärjestäjänä on ekumeeninen Yhteys-liike. Järjestelyissä ovat mukana myös Ortodoksinen Sateenkaariseura ja Helsingin seudun Setan kristillinen ja elämäntätösuuksellinen ryhmä Malkus.

--

(*) Katrina Lumikallio muutti alkuperäisessä tekstissä esiintyneen ”transseksuaalisuus”-sanan ”transsukupuolisuudeksi”. Transsukupuolisuus on suositeltavampi termi kuin epätarkan käännösprosessin (transsexual, transsexuality → transseksuaalisuus) tuloksena Suomessa varsinkin aikaisemmin esiintynyt transseksuaalisuus-termi. Transsukupuolisuudessa on kysymys sukupuolen kokemiseen, ei seksuaalisuuteen, liittyvästä ilmiöstä. Transsukupuolinen henkilö voi olla yhtä hyvin hetero-, bi- kuin homoseksuaalinenkin.

Law of Love –seminaari Helsingissä 22.5.2009

Yhteenvedo fil.tri **Kerstin Söderblomin** alustuksesta

Homojen ja lesbojen vapautuksen teologia

Kristillinen vapautuksen teologia haastaa kirkkoja kuuntelemaan homoja ja lesboja ja heidän elämäntarinoitaan ja ottamaan heidät mukaan kirkolliseen päätöksentekoon, fil.tri Kerstin Söderblom Frankfurтин Göthe-yliopistosta sanoi Helsingissä perjantaina pidetyssä sateenkaariseminaarissa.

Vapautuksen teologia korostaa, että kirkkojen dogmien ”objektiiviset totuudet” ovat valkoisten yliopistomiesten laatimia heidän omien kokemustensa perusteella patriarkaalisen valtajärjestelmän puitteissa. Valtaa pitävät ovat puhuneet ja vaientaneet niitä, jotka eivät seuraa valtavirtaa.

Valtaa pitävät ovat käyttäneet auktoriteettiaan määrittelemään vähemmistöjä mitättömiksi, synnillisiksi sairaiksi ja/tai vaarallisiksi, Söderblom totesi. Pääsääntöisesti enemmistö on uskonut ja seurannut valtaa pitäviä. Tämä on johtanut muukalaisia, mustia ja muita vähemmistöjä koskeviin ennakkoluuloihin, väkivaltaan ja vainoihin usein kyseenalaisin raamatunlausein perusteltuna.

Ainoa tapa harrastaa teologiaa, joka vapauttaa ihmisiä sortavista asenteista ja käytännöistä kirkon sisällä ja sen ulkopuolella, on kuunnella heitä, Söderblom korosti. Silloin myös homojen ja lesbojen kokemukset Raamatun kertomuksista ja kristillisestä perinteestä muodostavat välttämättömän osan 2000-luvun elävästä teologiasta. Tähän asti ne on kielletty, peitetty tai suljettu pois.

Söderblomin mukaan vapautuksen teologia haastaa kirkkoja ei vain puolustamaan homoja ja lesboja syrjintää vastaan vaan toivottamaan heidät tervetulleiksi yhteisön samanarvoisina jäseninä. Tämä edellyttää turvallisten tilojen luomista seurakuntiin, joissa erilaisia seksuaalisia suuntauksia ja elämäntapoja edustavat ihmiset voivat kohdata ja vaihtaa kokemuksia, huolia ja toiveita pelkäämättä tulevaisuutta loukatuiksi.

Vainoja Itä-Euroopassa

Söderblom kertoi homojen ja lesbojen tilanteesta eri Euroopan kirkkoissa seksuaalivähemmistöjen Eurooppa-foorumin kokemusten perusteella. Foorumin vuosikokous on parhaillaan koolla Suomessa. Tilanteet vaihtuvat paljon eri kirkkokunnissa ja eri maissa.

Söderblom ilmaisi huolensa seksuaalisten vähemmistöjen tilanteesta ortodoksisissa kirkkoissa Itä-Euroopan maissa, kuten Venäjällä, Romaniassa, Moldovassa ja Serbiassa. Näistä maista on saatu paljon raportteja homoja ja lesboja koskevasta syrjinnästä, vihapuheista ja rikoksista.

Ortodoksisten kirkkojen johtajat ja papit ovat Itä-Euroopan maissa usein legitimoineet ja tukeneet homoihin ja lesboihin kohdistuneita väkivaltaisuuksia, Söderblom totesi. Homojen ja lesbojen katsotaan rikkovan Jumalan lakia. Heidä pidetään usein sairaina ihmisinä, jotka vaarantavat terveen heteroyhteiskunnan ja jotka pitäisi parantaa terapialla tai rukouksella.

Kristillisen sateenkaarikansan Eurooppa-foorumi järjestää koulutuskursseja Itä-Euroopan homoille ja lesboille auttaakseen heitä kohtaamaan kirkollisia johtajia ja konservatiivisia poliitikkoja, jotka

lainaavat raamatunjakeita kirjaimellisesti ja käyttävät uskonnollista kieltä homofobisten asenteiden-
sa perusteluna.

Law of Love –seminaari Helsingissä 25.5.2009
Lyhennelmä isä **Heikki Huttusen** alustuksesta

Isä Heikki Huttunen:

Kaikki ortodoksit eivät ole samaa mieltä homoseksuaalisuudesta

Kaikki ortodoksit ovat yhtä mieltä siitä, että ominaisuus, jota ihminen ei ole omalla tahdollaan valinnut, ei voi olla hänen syntinsä, sanoi isä Heikki Huttunen, Suomen Ekumeenisen Neuvoston pääsihteerin, teologisessa sateenkaariseminaarissa Helsingissä perjantaina. Homoseksuaalinen ihminen on tasaveroisen toisten kanssa ja tervetullut palvelemaan kirkkoa oman valintansa mukaan.

Mitä sitten merkitsee homoseksuaalisen suuntautumisen toteuttaminen, esimerkiksi uskollisessa parisuhteessa, on kysymys, josta ei vallitse yksimielisyyttä, Huttunen totesi. Useimmat pitävät mahdollisena, että sellainen suhde voisi saada kirkon taholta minkäänlaista siunausta, kun taas jotkut lähestyvät katolisten moraaliteologioiden ajatuksia ”yleisesti ei-hyväksyttävistä mutta yksittäistapauksissa mahdollisista” teoista.

Ortodoksisissa kirkoissa keskustelu homoseksuaalisuuteen liittyvistä kysymyksistä on alkamassa, Huttunen kertoi. Länsi-Euroopassa ja Välimeren itäpäässä puhutaan avoimemmin asian eri ulottuvuuksista kuin Pohjois-Amerikassa tai Itä-Euroopan ja Afrikan perinteisissä kulttuureissa.

Yleisesti todetaan Huttusen mukaan, että moderni seksuaalisen suuntautumisen käsite tuo tähän keskusteluun uuden ulottuvuuden, joka edellyttää Raamatun ja kirkon pyhän perinnön uudenlaista soveltamista.

Pastoraalinen asenne

Oma mielenkiintoinen alueensa on Huttusen mukaan niin sanottu pastoraalinen asenne. Voidaan väittää, että Idän kirkko on perinteisesti suhtautunut Länttä lempeämmin homoseksuaalisiin ihmisiin ja tekoihin. Luostarit ovat monesti olleet homoseksuaalisesti suuntautuneiden turvapaikkoja, vaikka luostarikutsumus edellyttääkin luopumista seksuaalisuuden harjoittamisesta.

Onko havainnolla pastoraalisesta lempeydestä sellaista sisältöä, joka olisi eksplikoitavissa myös teologisesti suhteessa seksuaaliseen suuntautumiseen, on mielenkiintoinen kysymys, Huttunen totesi.

Kolminaisuudellinen etiikka voisi Huttusen mukaan inspiroida ajattelua, joka antaa sijan moninaisuudelle ja identiteettien erilaisuudelle paikallisten oikeudenmukaisten ja tasa-arvoisten yhteisöjen sisällä. Kolminaisuuden yhteisö sallii erilaisuuden yhteisön sisällä. Erilaisuus on edellytys yhteydelle, ei yhteyden uhka.

Seksuaalieettisen pohdinnan tulisi olla tällaisen moninaisuuden ja toiseuden kunnioittamisen leimaamaa, koska siinä on kysymys erilaisuuden sovittamisesta ja identiteettien moninaisuudesta, Huttunen korosti. Kolminaisuudellisen asenteen sisällä erilliset identiteetit löytävät oikeutuksensa ja tasaveroisuutensa.

Law of Love –seminaari Helsingissä 22.5.2009

Lyhennelmä teol.tri Vesa Hirvosen alustuksesta

Teol.tri Vesa Hirvonen:

Homoseksuaalisuus haastaa kirkon rakkautta

Homoseksuaalisuus ja seksuaalinen suuntautuminen eivät haasta kirkon uskoa, mutta kylläkin kirkon rakkauden tulkintaa. Ne haastavat kirkkoa saarnaamaan ja elämään rakkautta aikamme edellytysten mukaisesti, sanoi teol.tri Vesa Hirvonen kansainvälisessä sateenkaariseminaarissa Helsingissä perjantaina.

Seksuaalista suuntautumista koskevat käsitykset ja siihen liittyvät normit eivät kuulu muuttumattomaan uskoon tai evankeliumiin, Hirvonen korosti. Ihmistä koskeva tieto, seksuaalisuus, inhimilliset ominaisuudet ja muut antropologiset kysymykset ovat muuttuneet ja muuttuvat ajan mukaan.

Käsityksemme ihmisen rooleista ja velvollisuuksista muuttuvat myös, Hirvonen totesi. Käsitykset avioliitosta ja hyväksyttävästä seksuaalisesta käyttäytymisestä ovat vaihdelleet historiassa. Polygamiaa on pidetty luonnollisena ja oikeana ja pidetään edelleen joissakin kulttuureissa myös kristittyjen kesken. Siksi on selvää, että tämän tapaiset kysymykset liittyvät muuttuvaan oppiin, lain, rakkauden ja etiikan alalle.

Jos kultaisen säännön etiikkaa sovelletaan seksuaalisiin vähemmistöihin kuuluviin ihmisiin, heillä kuten kaikilla muilla ihmisillä pitää olla oikeus elää turvallista ja hyvää elämää läheisten ihmissuhteiden turvin, Hirvonen korosti. Tämä toteutuu parhaiten kestävässä ja uskollisessa suhteessa toiseen ihmiseen. Homoista ja lesboista puheen ollen tämä toinen henkilö on samaa sukupuolta.

Suomalaiset piispat lausuiivat keväällä 2008, että kirkko puoltaa juridisesti säänneltyä suhdetta, koska se antaa turvallisuutta puolisoille ja varsinkin lapsille. Samasta syystä kirkko voisi omassa opeutuksessaan puhua juridisesti säännellyn yhteyden puolesta myös samaa sukupuolta olevien puolisoiden osalta.